

Особено мнение
на съдията Евгени Танчев по к.д. № 8 от 2005 г.

Подписах решението с особено мнение, тъй като не споделям мотивите и диспозитива по т. 1. Решенията на Конституционния съд имат ефект *erga omnes* за разлика от действието *inter partes* със сила на пресъдено нещо на актовете на останалите съдилища. Именно, поради това в контекста на абстрактния, последващ, специализиран и концентриран конституционен контрол конституционните юрисдикции в Европа и по света обосновават решенията си преди всичко върху началата на правовата държава и конституционализма. В решението по настоящото дело, мнозинството напълно неоправдано пренебрегва класически азбучни положения на конституционната доктрина, утвърдени и доказани в многовековния опит на либералния конституционализъм. Логиката на решението би следвало да се основава на конституционно правната методология, а не на календарни доводи или презумпции за злия нрав, користните цели и вродения стремеж за злоупотреба с властта на изборните служители в условията на демокрацията доколкото чрез временното осъществяване на управленски функции до избирането на приемници на съдиите и кметовете не се цели преодоляване на ограниченията на принципа на сменяемостта определени със мандата и възможността за преизбиране. Тълкуването на предписанията на основния закон на републиката от 1991 г. следва да бъде подчинено на принципите на конституционната доктрина и установените световни стандарти в демократичния конституционализъм, а по-конкретно за отношението на приемствеността във властта към гражданската свобода. Както може би най-точно още Б. Констан отбелязва границите на конституционната материя се определят в отношението между властта и свободата. Като гаранция за свободата съдържанието и смисъла на конституциите се определя в контекста на гражданската свобода. Конституционно е всичко, което се отнася до основните права на гражданите, които са фундамент на свободата и са основание за легитимността на конституционното правосъдие. Временното осъществяване на пълномощия до избиране на приемник не е насочено към преодоляване на демократичния принцип за ротация. То предотвратява междувластието като осигурява успешното функциониране на държавните органи в защита на гражданската свобода и следва да бъде признато за съответстващо на замисъла на учредителната власт, която Конституционният съд е призван да разкрие чрез тълкувателното си правомощие по чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията. В този

смисъл временното заместване е предназначено да гарантира континуитета при осъществяване на публичните функции на учредените власти и като изключи интеррегнума да осигури ефективни гаранции за гражданската свобода. Наред с това всяко възлагане на осъществяването на публичната функция на друго лице, което не е било избрано или назначено с оглед на мандата, който временно му е делегиран поставя въпроса за основанията, от които то черпи пълномощията си и при това в пълен обем осъществява правомощия на съответния държавен орган. Следователно, осъществяването на публичната функция след изтичане на мандата и до избора на приемник гарантира свободата на гражданите в много по-голяма степен отколкото заместването на титуляра на съответната длъжност от лице, което не е било избрано или назначено за осъществяване на пълномощията на дадения орган. В още по-голяма степен това се отнася до самия Конституционен съд и разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от Закона за Конституционния съд. До избирането на нови съдии автоматичното прекратяване на мандата на членовете на Конституционния съд поставя самия съд като колективен орган в невъзможност да функционира, тъй като неговия състав е непопълнен и той самият до избирането на нови съдии би бил нередовен и нелегитимен.

Съдия Евгени Танчев